

МВФ та влада України досягли домовленості на рівні експертів щодо Сьомого перегляду Програми в рамках Механізму розширеного фінансування (Extended Fund Facility - EFF)

28 лютого, 2025

- Співробітники Міжнародного валютного фонду (МВФ) та представники влади України досягли домовленості на рівні експертів (Staff Level Agreement - SLA) щодо Сьомого перегляду 4-річної Програми в рамках Механізму розширеного фінансування (EFF) з обсягом фінансування у 15,5 млрд доларів США. За умови схвалення Виконавчою радою МВФ та відповідно до потреб свого платіжного балансу, очікується, що Україна отримає близько 0,4 млрд доларів США (0,3 млрд СПЗ), в результаті чого загальний обсяг виплат за програмою досягне 10,1 млрд доларів США.
- Ефективність програми залишається високою. Усі кількісні критерії ефективності (ККЕ), встановлені на кінець грудня були виконані, також було досягнуто порозуміння щодо параметрів політики і реформ, спрямованих на підтримку макроекономічної стабільності. Продовжується прогрес у реалізації програми структурних реформ: виконано сім структурних маяків, ще один маяк виконано із запізненням, а також взяті тверді зобов'язання щодо просування інших ключових реформ.
- Економічні перспективи залишаються вкрай невизначеними, оскільки війна продовжує завдавати важких втрат населенню, економіці та інфраструктурі України. Попри ці виклики, програма продовжує виконуватися за планом завдяки критично важливій зовнішній підтримці.

Варшава, Польща: У період з 20 по 28 лютого 2024 року, у Києві (Україна), та Варшаві (Польща) команда експертів Міжнародного валютного фонду (МВФ) на чолі з паном Гевіном Греєм, провела обговорення з офіційними особами України щодо Сьомого перегляду 4-річної Програми в рамках Механізму розширеного фінансування (EFF). На завершення цих дискусій пан Грей зробив таку заяву:

“Співробітники МВФ і влада України досягли домовленості на рівні експертів щодо Сьомого перегляду Програми EFF, яка підлягає схваленню Виконавчою радою МВФ. Розгляд цього питання Радою очікується найближчими тижнями.

“[Чотирирічна Програма EFF для України за підтримки МВФ](#) продовжує забезпечувати міцну опору для економічної програми влади в часи надзвичайно високої невизначеності. Ефективність програми залишається високою - усі кількісні критерії ефективності (ККЕ), встановлені на кінець грудня були виконані, а також досягнуто важливого прогресу у реалізації структурного порядку денного, який мав бути виконаний для цього перегляду. Відповідно до переглянутого профілю потреб платіжного балансу у 2025 році, Україна звернулася з проханням про перегляд доступу до фінансування за програмою EFF, змістивши фінансування МВФ на майбутні перегляди за незмінного загального обсягу програми.

“Економіка продовжила демонструвати стійкість, незважаючи на виклики, пов'язані з трьома роками війни в Україні. Зростання реального ВВП оцінюється на рівні 3,5% у 2024 році, але очікується, що воно сповільниться до 2-3 відсотків у 2025 році, що відображатиме несприятливі фактори, пов'язані

з обмеженнями на ринку праці, пошкодженням енергетичної інфраструктури та продовженням війни Росії проти України. Інфляція продовжила прискорюватися, сягнувши 12,9% р/р у січні головним чином через підвищення вартості продуктів харчування та робочої сили. Національний банк України (НБУ) відреагував на це, підвищивши облікову ставку на 150 б.п. наростаючим підсумком з грудня. Станом на січень 2025 року валові міжнародні резерви досягли 43 млрд доларів США, що відображає продовження значної зовнішньої офіційної підтримки. Втім, ризики залишаються вкрай високими на тлі невизначеностей щодо війни та перспектив миру і відновлення.

“Бюджет на 2025 рік, який передбачає дефіцит (без урахування грантів) на рівні 19,6 відсотків ВВП, залишається орієнтиром для фінансової політики цього року. Він включає додаткові доходи, отримані від підвищення акцизів на тютюнові вироби, і введення в дію цієї зміни в податковій політиці є вимогою для завершення цього перегляду. Фінансування значного бюджетного дефіциту потребуватиме істотної і вчасної зовнішньої підтримки, зокрема в рамках ініціативи країн Великої Сімки щодо механізму прискорення отримання надзвичайних доходів (ERA) для підтримки макроекономічної стабільності. Реагування на високі бюджетні ризики вимагатиме готовності до компенсаційних заходів, зокрема, широкомасштабних, довготривалих та ефективних заходів у сфері мобілізації доходів та прискореної реалізації Національної стратегії доходів України (НСД).

“Відновлення середньострокової фінансової стійкості вимагає рішучого впровадження реформ, спрямованих на мобілізацію внутрішніх доходів, боротьби з ухиленням та уникненням сплати податків, а також покращення інвестиційного клімату. Реформування податкової політики також має поєднуватися з покращенням податкового адміністрування та продовженням реформування Державної митної служби (ДМС) та Державної податкової служби (ДПС). Відновлення боргової стійкості потребує такої фінансової корекції на основі доходів та реалізації стратегії влади щодо реструктуризації боргу (де важливим залишається завершення врегулювання ВВП-варантів). Бюджетна декларація на 2026-2028 роки, яка має бути подана до Парламенту в червні, стане важливою можливістю представити як контекст, так і стратегічні цілі середньострокової фінансової стратегії.”

“Зважаючи на ризики, пов'язані зі зростанням інфляції, нещодавні підвищення облікової ставки НБУ є доречними. Подальші дії будуть виправдані, якщо інфляція прискориться або інфляційні очікування погіршаться. Обмінний курс має дедалі більше виконувати роль амортизатора шоків. Підтримка достатніх резервів є пріоритетом, особливо з огляду на ризики, що загрожують економічній перспективі.

“Слід продовжувати посилювати незалежність, компетентність та довіру до антикорупційних та судових інституцій. Ухвалення Парламентом цього тижня закону про створення Вищого адміністративного суду, який є одним із структурних маяків Програми, є знаковим кроком у цьому напрямку. Швидке введення в дію цього закону відкриє шлях до швидкого створення цього суду.

“Ефективне управління публічними інвестиціями (УПІ) має вирішальне значення для післявоєнного відновлення, відбудови та зростання на тлі обмеженого фінансового простору та складних демографічних реалій. Для вирішення цих проблем уряд України впроваджує комплексну систему управління публічними інвестиціями, яка відповідає найкращим міжнародним практикам. Стратегічний та прозорий підхід є важливим для подолання обмежень щодо спроможності до освоєння коштів та ефективного розподілу обмежених ресурсів.

“Фінансовий сектор залишається стабільним, але з огляду на підвищені ризики слід зберігати пильність. Розвиток інфраструктури фінансових ринків матиме вирішальне значення для підтримки швидкої відбудови та відновлення шляхом сприяння таким необхідним приватним інвестиціям, у тому числі залученню іноземного капіталу. Всебічні консультації та співпраця з учасниками фінансового ринку є необхідними для сприяння підготовці пріоритетного порядку денного реформ, яку НБУ вже розпочав у співпраці з іншими зацікавленими сторонами.

“Місія зустрілася з міністром фінансів Марченком, головою Національного банку України Пишним, іншими урядовими міністрами, державними чиновниками та представниками громадянського суспільства. Місія дякує їм та їхньому технічному персоналу за відмінну співпрацю та конструктивні обговорення.”